

Theodosius II in 450 en meer in 't bijzonder over diens gemalin Eudocia.

Hij is voor ons de eerste, die gewaagt van een schilderstuk, voorstellende de Maagd Maria en het Kindeke, door Lucas geschilderd. De vertaling van de betreffende passage luidt: „En dat Eudocia aan Pulcheria het beeld der Moeder Gods, hetwelk de Apostel Lucas vervaardigd had, uit Jeruzalem gezonden heeft”.

Dit stuk zou thans berusten in de Borghese kapel van de Santa Maria Maggiore te Rome. Een mozaïek in die kerk zou een kopie ervan zijn. (Afb. 1).

Meerdere schrijvers, o.a. Collin de Plancy, hebben dit nagezegd, doch een mirakelenboek „*Mirabilia Romae*” gaat nog een stap verder en wil dat de Madonna der Santa Maria Maggiore op 5 Augustus — het jaar staat er niet bij — onder de sneeuw zou gevonden zijn. Het bovennatuurlijke wordt in den loop der tijden meer en meer aangenomen, ook ten opzichte van het werk van den schilder Lucas, aan wien steeds meer stukken werden toegeschreven. Wordt aanvankelijk nog gedacht aan gewoon menselijk werk, aan portretten naar het leven geschilderd, Rome stelt reeds in de vroege middeleeuwen aan Lucas de goddelijke wondermacht ter zijde. De Madonna-schilder zou slechts de omtreklijnen geteekend hebben en wanneer hij de kleuren wil aanbrengen, is dit reeds geschied. Lucas was, volgens Rome, niet alleen de schilder van de Madonna en het Kindeke, ook de Mater dolorosa onder het Kruis, ook de Christus en zelfs heiligen zouden door hem in beeld gebracht zijn. En dan zou hij niet alleen schilder, doch ook beeldhouwer en boetseerder in was geweest zijn.

Het aantal aan Lucas toegeschreven werken is zoo overweldigend groot, dat één menschenleven daartoe onmogelijk den tijd zou hebben kunnen vinden.

Er waren van ouds Christusafbeeldingen, die op bovennatuurlijke wijze zouden zijn ontstaan, de z.g. achiropoiïten, de niet door menschenhanden gemaakte beeltenissen, zooals het Christusbeeld uit Kamulia, een vlek in Kappadocië, in 574 naar Constantinopel gebracht of het beeld van Edessa, dat eenmaal door God aan Abgar, den vorst van Edessa, (179—214), zou zijn gezonden, wijl deze een innig verlangen, om Christus te mogen zien, had gekoesterd. Of wel het Veronicabeeld, dat eenmaal aan Keizer Tiberius genezing zou hebben gebracht. In het beknopt Bijbelsch woordenboek van H. Bakels vinden we de volgende legende. „Toen Jezus ter dood werd geleid en door de straten van Jeruzalem ging, was er een vrouw, Veronica, die medelijdend het zweet van zijn gelaat wischte. Als loon stond Jezus' beeltenis toen in den doek. Een schilderij, dit tafreel voorstellende, hangt in iedere R. K. Kerk aan den wand onder de 12 „staties” of haltes op den zoogenaamden Lijdensweg of Via dolorosa. Deze lijdensweg liep van Pilatus' paleis tot Golgotha, is niet meer aan te wijzen, maar wordt desniettemin in het huidige Jeruzalem nog getoond.”